

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1927

Vragen van de leden **Spekman** en **Vos** (beiden PvdA) aan de staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken over *het verkopen van kredieten door drogisterijketen Kruidvat* (ingezonden 19 februari 2010).

Antwoord van minister **De Jager** (Financiën), mede namens de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken (ontvangen 16 maart 2010)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Schuld opbouwen bij Kruidvat»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke vormen van leningen en kredieten biedt het Kruidvat aan?

Antwoord 2

Het Kruidvat biedt persoonlijke leningen aan. De persoonlijke lening kan worden afgesloten voor bedragen tussen de 2 500 en 50 000 euro en heeft een looptijd van 24 tot 120 maanden. Op de persoonlijke lening is, onafhankelijk van het gekozen krediet, op jaarbasis een effectieve rente van toepassing van 7,4 procent (actueel rentepercentage). Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd.

Het Kruidvat biedt tevens doorlopend krediet aan. Klanten betalen rente over het uitstaande krediet en hebben binnen de kredietlimiet volledige vrijheid. Zo beslissen zij zelf wanneer zij geld opnemen en aflossen. Een doorlopend krediet is mogelijk voor bedragen tussen de 2 500 en 50 000 euro. Hierbij wordt elke maand 1,5 procent van de kredietlimiet afgelost. Op deze flexibele kredietvorm is, onafhankelijk van het gekozen krediet, een effectieve rente van toepassing van 6,5 procent op jaarbasis (actueel rentepercentage).

Vraag 3

Kunnen betreffende producten ook aan de kassa/in de vestigingen van de drogisterij worden afgesloten? Kunnen consumenten bij bijvoorbeeld onvoldoende saldo ter plekke een krediet afsluiten?

¹ Dagblad Spits, 16 februari 2010.

Antwoord 3

De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen niet in de winkel worden afgesloten. Medewerkers van het Kruidvat mogen geen advies verstrekken. De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen uitsluitend telefonisch en online via www.leningen.kruidvat.nl worden aangevraagd en afgesloten. Het Kruidvat is als verbonden bemiddelaar geregistreerd bij Autoriteit Financiële Markten (AFM) en brengt de kredieten onder bij Santander Consumer Finance Benelux BV. Kruidvat leningen worden op dezelfde manier behandeld als alle andere leningen van Santander in Nederland. Santander en veel andere marktpartijen bieden op deze wijze kredieten aan. De klant kan op de betreffende internetsite alle informatie terugvinden, inclusief de desbetreffende kredietprospectussen en algemene voorwaarden.

Vraag 4

Vindt u het verantwoord dat drogisterijen het verkopen van drogisterijartikelen combineren met het afsluiten van leningen?

Antwoord 4

Ik voorzie geen problemen als een bedrijf activiteiten op meerdere markten ontplooit. Uiteraard heeft een bedrijf in kwestie zich daarbij te houden aan de geldende wettelijke regels.

Vanuit mededingingsrechtelijk standpunt bezien, vind ik het niet onwenselijk dat leningen via meerdere officieel geregistreerde kredietverstrekkers en via verschillende distributiekkanalen worden aangeboden. De concurrentie tussen de aanbieders heeft een gunstig effect op de prijs, wat voor de consument neerkomt op een lagere rente. Dit wordt bevestigd door de Nma.

Verder vind ik dat er voldoende regelgeving is om de consument te beschermen tegen het afsluiten van niet-passende producten. Bij de AFM geregistreerde bemiddelaars zijn gebonden aan de strikte regels van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Dat betekent onder meer dat kredietaanbieders een vergunning moeten hebben voor hun activiteiten, de financiële gevolgen van het krediet inzichtelijk moeten maken en bij elke aanvraag voor krediet de kredietwaardigheid van de desbetreffende consument dienen te toetsen.

Daarbij heeft de consument een eigen verantwoordelijkheid voor het nemen van beslissingen op dit terrein. Om de consument in staat te stellen de verantwoordelijkheid beter te kunnen nemen, zet de overheid in op financiële educatie en bewustwording van de consument. Een goed voorbeeld daarvan is Centiq, het samenwerkingsplatform van overheid, bedrijfsleven en belangenorganisaties die gerichte activiteiten ondernemen richting consumenten en jongeren. Ook is de website www.wijzeringeldzaken.nl ingericht.

Vraag 5

Vindt u het onwenselijk dat consumenten tijdens het winkelen in een drogisterij voortdurend geconfronteerd kunnen worden met de mogelijkheid om leningen en kredieten af te sluiten bij de drogist?

Antwoord 5

Zoals ik reeds in het antwoord op vraag 3 heb aangegeven, kan een persoonlijke lening of het doorlopend krediet niet in de winkel worden afgesloten. Medewerkers van Kruidvat mogen bovendien geen advies verstrekken. De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen uitsluitend telefonisch en online via www.leningen.kruidvat.nl worden aangevraagd en afgesloten. Er is dan ook geen sprake van een situatie waarin consumenten tijdens het winkelen een krediet kunnen afsluiten.

Vraag 6 t/m 9

Hoe rijmt de eenvoudigheid van het afsluiten van een forse lening of krediet in een drogisterij zich met uw streven om te voorkomen dat consumenten zich te makkelijk in de schulden steken?

Bent u van mening, en kunt u onderbouwen, dat de algemene voorwaarden voor het afsluiten van een krediet of lening bij het Kruidvat, kwetsbare consumenten voldoende beschermen tegen het zich in onverantwoorde schulden te steken?

In hoeverre vindt u dat het afsluiten van leningen en kredieten in allerlei detailhandelzaken moet worden begrensd om te voorkomen dat kwetsbare consumenten zich te makkelijk in de schulden steken? Zijn de medewerkers van Kruidvat eveneens gebonden aan de zorgplicht uit de Wet financieel toezicht? Hoe is het nakomen van die zorgplicht met betrekking tot de leningen en kredieten van Kruidvat geregeld?

Antwoord 6 t/m 9

Op grond van mijn onderzoek is gebleken dat het Kruidvat aan de huidige wettelijke eisen voldoet. Het afsluiten van een krediet bij het Kruidvat is daarmee niet eenvoudiger of gecompliceerder dan bij andere kredietverstrekkers. Wanneer de looptijd van een krediet de termijn van drie maanden overstijgt, is de Wft van toepassing. Overigens zullen door het wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn consumentenkrediet ook kredieten met een looptijd korter dan 3 maanden onder de Wft komen te vallen. De Wft stelt verschillende eisen aan het aanbieden van krediet.

Een belangrijke eis voor het aanbieden van consumentenkrediet is dat de aanbieder over een vergunning beschikt. Deze vergunning wordt door de AFM verleend indien onder meer is voldaan aan voorwaarden met betrekking tot de deskundigheid en betrouwbaarheid. Daarnaast geldt voor een aanbieder van krediet een vergaande zorgplicht. Zo dienen aanbieders van krediet informatie in te winnen over de financiële positie van de consument en te beoordelen of het aangaan van een kredietovereenkomst verantwoord is. Indien uit deze kredietwaardigheidstoets blijkt dat een kredietovereenkomst onverantwoord is, mag de aanbieder deze niet aangaan. Verder dient de aanbieder van krediet een kredietprospectus beschikbaar te stellen op zijn website. Ten slotte gelden er regels waar reclame-uitingen over krediet aan moeten voldoen. Een belangrijk voorbeeld hiervan betreft de verplichting om in reclame-uitingen voor krediet een waarschuwing op te nemen over de gevolgen die aan het krediet verbonden zijn.

Ik ben dan ook van mening dat het aanbieden van krediet door het Kruidvat aan voldoende regels is gebonden. Deze regels en aanvullende maatregelen creëren de voorwaarden voor consumenten om de juiste keuze te kunnen maken bij het aangaan van een kredietovereenkomst. Het aangaan van een dergelijke overeenkomst blijft echter de verantwoordelijkheid van de consument zelf.